

Riječnik , mapa, asocijativno polje

```
ime_mape = { ključ1 : vrijednost1, ključ2 : vrijednost2  
vrijednost = ime_mape [ključ]
```

Liste

```
ime_liste = [vrijednost1, vrijednost2]  
vrijednost = ime_liste [cijeli_broj]
```

```
'''
```

```
komentar u vise redova
```

```
'''
```

```
# komentar u jednom redu
```

uvjetno grananje

```
if size < 0:  
    raise Exception()
```

uvjetni operator

```
multiple = vrijednost_ako_je_true if usporedba else druga_vrijednost
```

```
raise Objekt_Tipa (raise ValueError('number must be non negative'))
```

petlje

```
for x in iterator:  
    naredba  
    naredba
```

sintaksa

```
potenciranje --> **, rad  
rad nad bitovima --> &, | , ^  
logicke --> and, or, not
```

$a = a/5 \leftrightarrow a /= 5$

formatiranje

```
'{0:.1f} {1}'.format(prva_realna_vrijednost, druga_vrijednost)
```

glavni_program

ime programskog modula

```
if __name__ == '__main__':  
    naredba
```

tipovi podataka

`type(123)` --> vraca tip objekta
`isinstance(123, int)` --> ocigledno
`False` --> 0, None, [], {}
`bool(0)`

`py3` --> $1/3 = 0.3333$, `py2` = $1/3 = 0$
cjelobrojno **dijeljenje** $3 // 2 = 1$, cjelobrojni **ostatak** $2 \% 3 = 2$
potenciranje $** = 2 ** 12$, 2 na 12

```
import fractions  
a = fractions.Fractions(2,4)  
b = fractions.Fractions(8,12)  
a + b
```

```
c = complex(1, 3) // realni, imaginarni dio  
d = complex(5, 8)
```

```
lista = [0, 1, 2]
lista = list()
```

```
lista[indeks]
```

```
l = ['a','b','c','d','e']
l[-1] --> 'e'
l[-2] --> 'd'
l[-3] --> 'c'
l[0] --> 'a'
l[1] --> 'b'
```

```
raspon = lista indeks_pocetka : indeks_kraja
```

Vraća elemente od indeks_pocetka uključujući) do indeks_kraja isključujući

☐ Ako se indeks_pocetka izostavi indeks_pocetka je 0

☐ Ako se indeks_kraja izostavi indeks_kraja je duljina

☐ Oba indeksa se mogu izostaviti vraća kopiju cijelog polja

spajanje lista

```
nova = lista1 + lista2
```

ne stvara se nova lista

dodavanje elementa na kraj

```
nova.append(100)
```

dodavanje elemenata liste na kraj druge

```
nova.extend([200,300])
```

umetanje elementa

```
nova.insert(1, 543)
```

broj elemenata

```
len([1,2,3])
```

broj pojavljivanja

```
[1,2,3].count(2)
```

ispitivanje prisutnosti elemenata

```
2 in [1, 2, 3]
```

index prvog pojavljivanja

```
[1,2,3].index(2)
```

uklanjanje n-tog elementa

```
del lista[3]
```

uklanja prvo pojavljivanje vrijednosti

```
[1,2,3,3,4].remove(3) = [1,2,3,4]
```

```
[1,2,3,4].pop() - zadnji ili n-ti element
```

```
[1,2,3,4].pop(2) - index koji ide od 0,1,2
```

duboko kopiranje

promjena se vidi, obje varijable pokazuju na istu listu

```
lista1 = [0,1,2]
```

```
lista2 = lista1
```

plitko kopiranje

imena pokazuju na različite liste

```
lista1 = [0,1,2]
```

```
lista2 = lista1[:]
```

ako lista sadrži podliste onda je potrebno dubokokopiranje

```
import copy
```

```
copy.deepcopy(x)
```

```
l = [0,1,2,3,4,5]
```

```
l[1:5] = [10]
```

```
print l
```

```
[0,10,5] --> na mjesta od 1 do 5 se kopira lista 10, da je bilo [4,4,4] onda bi se to ubacilo
```

N - torke

- nepromijenjiva, brze izvođenje
- index, count, len, in

```
ntorka = ('p','d',3,4)
```

```
n = tuple([1,2,3])
lista = list(n)
(x,y,z) = (1,3,5)
```

Skupovi --> set

- nema duplikata, različitci tipovi
- s = {1, (2,3), '4', 5, 5}
- skup = {1, 2, 3, 4}
- skup.add(4)
- skup.add(5)
- skup.update({4,6})
- skup.update([4,6]) --> dodaj listu, nema razlike u odnosu na set

skup.discard(4) - uklanja element, nema exceptiona

skup.remove(4) - uklanja element, ima exceptiona ako nema elementa

skup.pop() - baca exception ako je prazan, pop uzima nasumično odabran

Izbacivanje duplikata iz liste

- l = list(set(l))

Operacije nad skupovima

- union |
- intersection &
- difference -
- jednakost ==
- issuperset nadskupa
- issubset podskup

Mape (Dictionary)

- jedinstveni ključ, vrijednost ne mora biti
- mapa = {}
- mapa = dict ()
 - o mapa = {'1000' : 1000}
 - o v1 = mapa['1000'] --> exception ako nema
 - o v2 = mapa.get('1000',-1) --> vrati -1 default vrijednost ako nema ključa 1000
 - o mapa['10'] = 1001
 - o del mapa['10'] --> pop je napredniji, pop(key, default), oboje daju exception
 - o mapa.keys(), mapa.values(), '1000' in mapa

Red

```
ili
l=[]
l.insert(0,1)
l.insert(0,2)
l.pop()
l.pop()

from collections import deque
q = deque()
q.append(1)
q.append(2)
```

▪ Napisati funkciju `dupli(1)` koja ispisuje broj duplih elemenata u listi `l`

```
def dupli(l):
    # create an empty dictionary to store element counts
    counts = {}

    # loop over each element in the list and count occurrences
    for elem in l:
        if elem in counts:
            counts[elem] += 1
        else:
            counts[elem] = 1

    # count number of elements with counts greater than 1
    num_duplicates = sum(1 for count in counts.values() if count > 1)

    # print the number of duplicate elements
    print("Number of duplicates:", num_duplicates)
```

```
CITIES = {
    'zg': 1,
    'st': 2
}

def add(cities: map, name: str, pop: int):
    cities[name] = pop
    return cities

def remove(cities : map, name : str):
    if name in cities:
        del cities[name]
    return cities

a = add(CITIES, "a", 1)
print(a)
b = remove(CITIES, "a1")
print(b)

print(max(CITIES.values()))
print(min(CITIES.values()))
```

String

- s.count(podrijec) --> broj pojavljivanja
- s.index(podrijec) --> index u string
- x,y,z = map(float, input().split())

```
def napravi_kratice(recenica):
    kratica = ""
    for rijec in recenica.split():
        if len(rijec) <= 2:
            continue
        kratica += rijec[0].upper()
    return kratica
```

```
def postotak_rijeci_nisu_veznici(recenica):
    rijeci = recenica.split()
    broj_rijeci = len(rijeci)
    broj_veznici = sum(rijec in {'i', 'pa', 'te', 'ni', 'niti', 'a', 'ali', 'nego', 'no', 'ili'} for rijec in rijeci)
    broj_rijeci_nisu_veznici = broj_rijeci - broj_veznici
    postotak = broj_rijeci_nisu_veznici / broj_rijeci * 100
    return postotak
```

```
def duljine_rijeci_nisu_veznici(recenica):
    rijeci = recenica.split()
    rijeci_nisu_veznici = [rijec for rijec in rijeci if rijec not in {'i', 'pa', 'te', 'ni', 'niti', 'a', 'ali', 'nego', 'no', 'ili'}]
    duljine = {rijec: len(rijec) for rijec in rijeci_nisu_veznici}
    return duljine
```

```
def remove_vowels(word):
    """Izbacuje sve samoglasnike iz riječi"""
    vowels = "aeiouAEIOU"
    return "".join([char for char in word if char not in vowels])
```

```
def swap_case(string):
    """Zamjenjuje velika i mala slova u stringu"""
    return string.swapcase()
```

```
def add_spaces(word):
    """Ubacuje razmak između svakog susjednog slova u riječi"""
    return " ".join(list(word))
```

```
def is_anagram(str1, str2):
    """Provjerava može li se drugi string dobiti premetanjem znakova prvog stringa"""
    return sorted(str1) == sorted(str2)
```

```
def ispravi_rečenicu(rečenica):
    riječi = rečenica.split()
    ispravljene_riječi = []
    for riječ in riječi:
        if riječ:
            ispravljena_riječ = riječ.strip().capitalize()
            ispravljene_riječi.append(ispravljena_riječ)
    ispravljena_rečenica = ' '.join(ispravljene_riječi)
    if not ispravljena_rečenica.endswith('.'):
        ispravljena_rečenica += '.'
    return ispravljena_rečenica
```

recenica = 'Ovo je rečenica s nekim riječima koje nisu veznici i neke koje su veznici.'

```
postotak =
postotak_rijeci_nisu_veznici(recenica)
print(f'Postotak riječi koje nisu veznici: {postotak:.2f}%')
```

```
duljine = duljine_rijeci_nisu_veznici(recenica)
print('Duljine riječi koje nisu veznici:')
for rijec, duljina in duljine.items
```

For petlja

- range(start,end,step)

Komprehenzija

```
for i in range(10):
    nova.append('Number' + str(i))

nova = ['Number' + str(i) for i in range(10)]
```

Datoteke

- f = open(path, 'r|w')
- f.read() --> cijeli sadržaj
- f.readline() --> redak
- f.readlines() --> retke kao listu stringova
- f.write() --> string u datoteku
- f.writelines() --> lista stringova kao retke
- f.close --> zatvara

with open(path) as f:

```
    for line in f:
        print(line)
```

Stdin/stdout

- python obrada.py < podaci.txt
- python obrada.py < podaci.txt > izlaz.txt

```
from collections import Counter
from typing import List, Tuple
```

```
def read_data(filename: str = None) -> Tuple[int, List[str], str]:
    # Ako nije navedeno ime datoteke, čitamo sa standardnog ulaza
    if filename is None:
        file = open(0) # 0 označava standardni ulaz
    else:
        file = open(filename, 'r')

    people = [line.strip().split(' ') for line in file]
    file.close()

    num_people = len(people)

    # Sortiramo osobe po prezimenu silazno
    sorted_people = sorted(people, key=lambda x: x[1], reverse=True)

    # Pronalazimo najčešće ime
    names = [person[0] for person in people]
    most_common_name = Counter(names).most_common(1)[0][0]

    return num_people, sorted_people, most_common_name
```

Doseg varijabli

```
def outer_function():
    x = "local"

    def inner_function():
        nonlocal x
        x = "nonlocal"
        print("Inner function:", x)

    inner_function()
    print("Outer function:", x)
```

```
outer_function()
```

stdout -->

```
Inner function: nonlocal
Outer function: nonlocal
```

Moduli

```
import moj                from moj import *
```

```
moj.funkcija()            funkcija()
```

- paket, **direktorij** modula

```
import paket.modul
import scipy.stats
scipy.stats.variation(a)
```

```
from paket import modul
from scipy import stats
stats.variation(a)
```

```
from paket.modul import objekt
from scipy.stats import variation
variation(a)
```

```
Instalacije pakta
pip install ime_paketa
pip install ime_paketa==verzija
pip install upgrade ime_paketa
```

```
provjera instaliranih
pip freeze
pip show ime_paketa
```

```
deinstalacija
pip uninstall ime_paketa
```

```
Import putanje
from data_models.myClass import ImeKlase
```

```
# POMOCNI.PY
def median(x, y, z):
    nums = [x, y, z]
    nums.sort()
    return nums[1]
```

```
# GLAVNI.PY
from pomocni import median
```

```
a = 5
b = 10
c = 7
```

```
med = median(a, b, c)
print(f"Srednji broj od {a}, {b} i {c} je {med}.")
```

```
# GLAVNI.PY
from utils.pomocni import median
```

```
a = 5
b = 10
c = 7
```

```
med = median(a, b, c)
print(f"Srednji broj od {a}, {b} i {c} je {med}.")
```

```
# GLAVNI.PY
import sys
sys.path.append('/putanja/do/direktorija/sa/modulom')
```

```
from pomocni import median
```

```
a = 5
b = 10
c = 7
```

```
med = median(a, b, c)
print(f"Srednji broj od {a}, {b} i {c} je {med}.")
```

Klase

- **primjerak** klase --> objekt
- **podaci** unutar klase --> atributi

statički atributi i metode

```
class Zaposlenik
    brojac = 0
    def __init__(self, ime):
        Zaposlenik.brojac += 1

    def izbroji():
        return Zaposlenik.brojac
```

```
class Zaposlenik:
    broj_zaposlenika = 0

    def __init__(self, ime, prezime, placa=5000):
        self.ime = ime
        self.prezime = prezime
        if placa is not None:
            self.placa = placa
        else:
            self.placa = None
        Zaposlenik.broj_zaposlenika += 1
```

```
@staticmethod
def izbroji():
    return Zaposlenik.broj_zaposlenika
```

```
def __str__(self):
    if self.placa is not None:
        return f"{self.ime} {self.prezime}, placa: {self.placa}"
    else:
        return f"{self.ime} {self.prezime}"
```

```
# stvaranje objekata klase Zaposlenik
ana = Zaposlenik("Ana", "Anić", 6000)
ivan = Zaposlenik("Ivan", "Ivić")
maja = Zaposlenik("Maja", "Majić", None)
```

```
# ispis broja zaposlenika
print(Zaposlenik.izbroji()) # izlaz: 3
```

```
# ispis podataka o zaposlenicima
print(ana) # izlaz: Ana Anić, placa: 6000
print(ivan) # izlaz: Ivan Ivić
print(maja) # izlaz: Maja Majić
```

Nasljedivanje

```
class Zaposlenik(Osoba) :
```

- zaposlenik nasljeđuje i proširuje od Osobe

```
class Zaposlenik:
    def __init__(self, ime, prezime, placa=0):
        self.ime = ime
        self.prezime = prezime
        if placa:
```

```
# primjer korištenja
ana = Zaposlenik("Ana", "Anić", 5000)
maja = Student("Maja", "Majić", 3000)
petar = Zaposlenik("Petar", "Perić", 4000)
poduzece = Poduzece("Moj Biznis", "Zagreb")
poduzece.dodaj_zaposlenika(ana)
poduzece.dodaj_zaposlenika(maja)
poduzece.dodaj_zaposlenika(petar)
```

```

def __init__(self, ime, prezime, placa=0):
    self.ime = ime
    self.prezime = prezime
    if placa:
        self.placa = placa
    else:
        self.placa = None

def __str__(self):
    return f"{self.ime} {self.prezime}, placa: {self.placa}"

@staticmethod
def izbroji(zaposlenici):
    return len(zaposlenici)

class Student(Zaposlenik):
    def __init__(self, ime, prezime, placa=0):
        super().__init__(ime, prezime, placa)

    def __str__(self):
        return f"{self.ime} {self.prezime} (student), placa: {self.placa}"

class Poduzece:
    def __init__(self, ime, lokacija):
        self.ime = ime
        self.lokacija = lokacija
        self.zaposlenici = []

    def dodaj_zaposlenika(self, zaposlenik):
        self.zaposlenici.append(zaposlenik)

    def daj_povisicu(self, postotak):
        for zaposlenik in self.zaposlenici:
            if zaposlenik.placa:
                zaposlenik.placa *= (1 + postotak/100)

    def ukupni_porez(self):
        ukupni_porez = 0
        for zaposlenik in self.zaposlenici:
            if zaposlenik.placa:
                if isinstance(zaposlenik, Student):
                    ukupni_porez += zaposlenik.placa * 0.1
                else:
                    ukupni_porez += zaposlenik.placa * 0.24
        return ukupni_porez

    def izbaci_zaposlenika(self, zaposlenik):
        self.zaposlenici.remove(zaposlenik)

    def __str__(self):
        output = f"{self.ime}, lokacija: {self.lokacija}\n"
        output += "Zaposlenici:\n"
        for zaposlenik in self.zaposlenici:
            output += f"- {str(zaposlenik)}\n"
        return output

```

Polimorfizam

- neku klasu koristimo kao i njezinu nadklasu (neki zaposlenik moze biti student ali svi dobivaju povisice)
- skrivanje atributa klase

Apstrakcija

- javne su samo one potrebne

```

class Zaposlenik:
    def __obavijest(self):
        pass
    def postavi_placu(self, vrijednost):
        self.__placa = vrijednost

```


Iterator

```

class Poduzece:
    def __init__(self):
        self.zaposlenici = []

    def dodaj_zaposlenika(self, zaposlenik):
        self.zaposlenici.append(zaposlenik)

    def __iter__(self):
        self.trenutni_zaposlenik = 0
        return self

    def __next__(self):
        if self.trenutni_zaposlenik < len(self.zaposlenici):
            trenutni = self.zaposlenici[self.trenutni_zaposlenik]
            self.trenutni_zaposlenik += 1
            return trenutni
        else:
            raise StopIteration

moje_poduzece = Poduzece()

zaposlenik1 = Zaposlenik("Ivo", "Ivić", "ivo@ivoc.com", "1234567890")
zaposlenik2 = Zaposlenik("Ana", "Anić", "ana@anic.com", "0987654321")

moje_poduzece.dodaj_zaposlenika(zaposlenik1)
moje_poduzece.dodaj_zaposlenika(zaposlenik2)

for zaposlenik in moje_poduzece:
    print(zaposlenik)

```

Iznimke

```

while True:
    try:
        x = int(input("Unesite broj :"))
        break
    except (RuntimeError, TypeError, NameError):
        pass
    # ignoriranje iznimke ne preporučuje se!

raise NameError('HiThere')

```

Custom exception

```

class MyError(Exception):
    def __init__(self, value):
        self.value = value
    def __str__(self):
        return "MyError with value " + str(self.value)

try:
    raise MyError(5)
except MyError as e:
    print(e)

```

```

class ErrZap(Exception):
    pass

class ErrZapDodaj(ErrZap):
    def __init__(self, zaposlenik):
        self.zaposlenik = zaposlenik

    def __str__(self):
        return f"Zaposlenik {self.zaposlenik} već postoji u poduzeću."

class ErrZapIzbaci(ErrZap):
    def __init__(self, zaposlenik):
        self.zaposlenik = zaposlenik

    def __str__(self):
        return f"Zaposlenik {self.zaposlenik} ne postoji u poduzeću."

```

```

p = Poduzece()

try:
    p.dodaj_zaposlenika("Ana Anic")
    p.dodaj_zaposlenika("Ivo Ivic")
    p.dodaj_zaposlenika("Ana Anic") # ova linija će podići iznimku ErrZapDodaj
except ErrZapDodaj as e:
    print(e)

try:
    p.izbaci_zaposlenika("Pero Peric") # ova linija će podići iznimku ErrZapIzbaci
except ErrZapIzbaci as e:
    print(e)

```

```

class Poduzece:
    def __init__(self):
        self.zaposlenici = []

    def dodaj_zaposlenika(self, zaposlenik):
        if zaposlenik in self.zaposlenici:
            raise ErrZapDodaj(zaposlenik)
        else:
            self.zaposlenici.append(zaposlenik)

    def izbaci_zaposlenika(self, zaposlenik):
        if zaposlenik not in self.zaposlenici:
            raise ErrZapIzbaci(zaposlenik)
        else:
            self.zaposlenici.remove(zaposlenik)

```

Serijalizacija

```

# Serijalizacija objekta u datoteku
p = Poduzece()
p.dodaj_zaposlenika("Ana Anic")
p.dodaj_zaposlenika("Ivo Ivic")
with open("poduzece.pickle", "wb") as f:
    pickle.dump(p, f)

```

Os

```

subprocess.run(["firefox", "skripta.pdf"])

os.getcwd --> pwd
os.chdir(dirname) --> cd
os.listdir --> dir
os.rename(oldPath, newPath)
os.path.basename(path) --> ime datoteke
os.path.splitext(path) --> ('/home/dat', '.txt')

```

HTTP

```

query = {'lat': '45', 'lon': '45'}
r = requests.get('http://api.open',
    params=query)
print(r.headers)
print(r.json)

files = {'file': open('report.xls', 'rb')}
r = requests.post(url, files=files)

"files":{
    "file": "<censored>"
}

```

```
import pickle
```

```

# Učitavanje serijaliziranog objekta iz datoteke
with open("poduzece.pickle", "rb") as f:
    p = pickle.load(f)

# Ispisivanje zaposlenika iz učitanoog objekta
for zaposlenik in p.zaposlenici:
    print(zaposlenik)

```

```
import os
```

```

# Definiranje putanje direktorija
dir_path = "/path/to/directory"

# Pronalazak abecedno prve datoteke
prva_datoteka = sorted(os.listdir(dir_path))[0]

# Stvaranje poddirektorija tmp
os.mkdir(os.path.join(dir_path, "tmp"))

# Stvaranje nove putanje za datoteku
nova_putanja = os.path.join(dir_path, "tmp", "prva" +
    os.path.splitext(prva_datoteka)[1])

# Premještanje datoteke u tmp direktorij i mijenjanje imena
stara_putanja = os.path.join(dir_path, prva_datoteka)
os.rename(stara_putanja, nova_putanja)

```

```
import requests
```

```

# Definiranje URL-a za API zahtjev
url = "http://api.open-notify.org/astros.json"

# Dohvaćanje podataka o astronautima pomoću GET zahtjeva
response = requests.get(url)

# Pretvaranje odgovora u format JSON
response_json = response.json()

# Ispis imena astronauta koji se trenutno nalaze u ISS
print("Astronauti u ISS-u:")
for astronaut in response_json["people"]:
    print(astronaut["name"])

```

Proces

- program koji se izvršava

Dretve

- izvršavanje unutar istog procesa

GIL

- istodobni pristup py interpreteru

Kada koristiti threadove

- responsive UI
- task delegation

Upravljanje stanjem dretve

```
# provjeri je li dretva živa
t.is_alive()
# blokiraj trenutnu dretvu dok se dretva t ne završi
t.join()
```

Kritični odsječci (za dijeljeni pristup)

```
lock = threading.Lock()
lock.acquire()
lock.release()
with lock:
# kritični odsječak..
```

Queue

```
instanciranje --> red = queue.Queue()
ubacivanje --> red.put(value)
cekanje --> value = red.get()
```

Primjer

```
import threading
import queue
work_queue = queue.Queue()
# Stvaranje dretvi:
NUM_THREADS = 4
threads = [
threading.Thread(target=worker, args=(work_queue,))
for i in range(NUM_THREADS)
]
# Pokreni dretve
for thread in threads:
thread.start()
```

```
#Funkcija koju izvodi pojedina dretva
def worker(work_queue):
while True:
item = work_queue.get()
# ... obradi item i ispisi rezultat ...
work_queue.task_done()
```

```
#Glavna dretva koja ubacuje podatke
for i in items:
work_queue.put(i)
```

```
import threading
import time
# Kod koji se izvršava u neovisnoj dretvi
def countdown(n):
while n > 0:
print('t-minus', n)
n -= 1
time.sleep(1)
# Stvori i pokreni dretvu
t = threading.Thread(target=countdown, args=(10,))
t.start() # eksplicitni početak
```

```
import threading
import queue

# Funkcija koju dretve izvršavaju
def worker():
while True:
item = work_queue.get()
if item is None:
# Ako je element None, to znači da su svi elementi obrađeni
# i dretva završava s radom
break
# Ovdje se obavlja obrada elementa
# ...
work_queue.task_done()
```

```
# Inicijalizacija reda za radne zadatke
work_queue = queue.Queue()
```

```
# Dodavanje elemenata u red
# ...
```

```
# Pokretanje dretvi
num_threads = 4
threads = []
for i in range(num_threads):
t = threading.Thread(target=worker)
```

```
# Glavna dretva koja ubacuje podatke
```

```
for i in items:  
    work_queue.put(i)
```

```
# Čišćenje:
```

```
# čekaj dok se ne dobiju i ne obrade svi elementi reda  
work_queue.join()
```

```
# čekaj da sve dretve završe
```

```
while threads:  
    threads.pop().join()
```

```
Stvori još jedan red:
```

```
results_queue = queue.Queue()
```

```
Kreiraj bazen dretvi koje kao argumente primaju oba reda:
```

```
Thread(target=worker, args=(work_queue, results_queue))
```

```
U worker funkciji, dodaj rezultat u red za rezultate:
```

```
results_queue.put(rezultat obrade itema)
```

```
Ispiši sve rezultate:
```

```
while not results_queue.empty():  
    print(results_queue.get())
```

```
Novi proces fork()
```

```
import os  
child_pid = os.fork()  
if child_pid == 0:  
    print('Child Process: PID', os.getpid())  
else:  
    print('Parent Process: PID', os.getpid())
```

```
Napredni fork
```

```
from multiprocessing import Process  
def f(name):  
    print('hello', name)  
if __name__ == '__main__':  
    p = Process(target=f, args=('bob',))  
    p.start() # pokretanje  
    p.join() # čeka završetak
```

```
from multiprocessing import Process  
import os  
def info(title):  
    print(title)  
    print('module name:', __name__)  
    print('parent process:', os.getppid()) # roditeljev ID  
    print('process id:', os.getpid()) # moj ID  
def f(name):  
    info('function f')  
    print('hello', name)  
if __name__ == '__main__':  
    info('main line')  
    p = Process(target=f, args=('bob',))  
    p.start()  
    p.join()
```

```
Socket
```

Stvaramo ie modulom socket standardne biblioteke:

```
num_threads = 4  
threads = []  
for i in range(num_threads):  
    t = threading.Thread(target=worker)  
    t.start()  
    threads.append(t)
```

```
# Označavanje kraj reda s None elementima
```

```
for i in range(num_threads):  
    work_queue.put(None)
```

```
# Čekanje da sve dretve završe
```

```
for t in threads:  
    t.join()
```

```
# Svi elementi su obrađeni, program se nastavlja
```

Ispisati HTML sadržaj jedne od web stranica Google i Bing, one koja prva odgovori na zahtjev.

— Svaka od dvije dretve paralelno dohvaća jedan URL i rezultat sprema u red

— Glavna dretva ispisuje prvi element iz reda rezultata čim se on pojavi (red.get())

— Dohvaćanje HTML-a u worker funkciji dretve:

```
import urllib.request
```

```
sadrzaj = urllib.request.urlopen(url).read()
```

— Dohvaćeni HTML treba ispisati u datoteku

— Na kraju pozvati naredbu (web browser) koja će ga otvoriti

```
import threading  
import urllib.request  
import queue  
import webbrowser
```

```
# Funkcija koju izvršavaju dretve
```

```
def worker(url, result_queue):
```

```
    try:
```

```
        # Dohvaćanje HTML sadržaja
```

```
        with urllib.request.urlopen(url) as response:
```

```
            html_content = response.read()
```

```
        # Spremanje HTML sadržaja u red rezultata
```

```
        result_queue.put(html_content)
```

```
    except Exception as e:
```

```
        print(f'Error fetching URL: {url}, {e}')
```

```
# Lista URL-ova za dohvaćanje
```

```
urls = ['https://www.google.com', 'https://www.bing.com']
```

```
# Red za spremanje rezultata
```

```
result_queue = queue.Queue()
```

```
# Pokretanje dretvi
```

```
threads = []
```

```
for url in urls:
```

```
    t = threading.Thread(target=worker, args=(url, result_queue))
```

```
    threads.append(t)
```

```
    t.start()
```

```
# Čekanje na završetak svih dretvi
```

Socket

Stvaramo je modulom socket standardne biblioteke:

```
s = socket.socket(address family, socket type)
```

Za IPv4 adrese upotrebljavamo socket.

```
AF_INET
```

Za TCP protokol upotrebljavamo

```
socket.SOCK_STREAM
```

Povezujemo je na određeno sučelje metodom:

```
s.bind((HOST, PORT))
```

Omogućujemo joj prihvatanje konekcija metodom:

```
s.listen()
```

Na klijentskoj strani:

```
s.connect((SERVER_HOST, SERVER_PORT))
```

28/33

```
t.start()
```

Čekanje na završetak svih dretvi

```
for t in threads:
```

```
    t.join()
```

Ispis prvog rezultata iz reda

```
if not result_queue.empty():
```

```
    html_content = result_queue.get()
```

```
    print('HTML content:')
```

```
    print(html_content)
```

Spremanje HTML sadržaja u datoteku

```
with open('web_page.html', 'wb') as f:
```

```
    f.write(html_content)
```

Otvaranje HTML sadržaja u web pregledniku

```
webbrowser.open('web_page.html')
```

```
else:
```

```
    print('No results in queue.')
```

Kreirajte dva procesa: jedan računa zbroj svih vrijednosti $\sin(x)$ za $x = 1, 2, \dots, 107$

, a drugi zbroj svih $\cos(x)$ za $x = 1, 2, \dots, 107$

. Glavni

proces treba ispisati rezultat koji prije završi

```
import multiprocessing
```

```
import math
```

Function to calculate sum of $\sin(x)$

```
def calculate_sin_sum(start, end):
```

```
    sin_sum = 0
```

```
    for x in range(start, end + 1):
```

```
        sin_sum += math.sin(x)
```

```
    return sin_sum
```

Function to calculate sum of $\cos(x)$

```
def calculate_cos_sum(start, end):
```

```
    cos_sum = 0
```

```
    for x in range(start, end + 1):
```

```
        cos_sum += math.cos(x)
```

```
    return cos_sum
```

```
if __name__ == '__main__':
```

```
    # Set the range for x values
```

```
    start = 1
```

```
    end = 10**7
```

Create two processes

```
sin_process = multiprocessing.Process(target=calculate_sin_sum,  
args=(start, end))
```

```
cos_process = multiprocessing.Process(target=calculate_cos_sum,  
args=(start, end))
```

Start the processes

```
sin_process.start()
```

```
cos_process.start()
```

Wait for the processes to finish

```
sin_process.join()
```

```
cos_process.join()

# Print the results
sin_sum = sin_process.exitcode
cos_sum = cos_process.exitcode

print("Sum of sin(x):", sin_sum)
print("Sum of cos(x):", cos_sum)

# Print the result of the process that finishes first
if sin_process.exitcode < cos_process.exitcode:
    print("Sum of sin(x) finished first.")
else:
    print("Sum of cos(x) finished first.")
```

MI 2021

Saturday, April 22, 2023 11:10 AM

ispit je podijeljen u 2 dijela, 18 bodova su pitanja na zaokruživanje, a 17 je pisanje programskog koda, prošle godine je bilo napisati klasu pravokutnik i onda da klasa kvadrat naslijedi tu klasu ili tak nesto uglavnom taj programski mislim da nece bit teži od 1. labosa